

DEBRECENI EGYETEM

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Készítette: Kancellária
Hatályos: 2016. január 01. napjától

Tartalomjegyzék

I. Általános rész	4
1. § Bevezető rendelkezések	4
2. § Fogalmak	4
3. § A Szabályzat célja.....	6
4. § A Szabályzat hatálya.....	6
5. § A Szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személy kijelölése.....	6
II. Az eszközök és források minősítése.....	6
6. § Általános besorolási szabályok.....	7
7. § Besorolási szempontok	7
8. § Az eszközök minősítési szempontjai	8
9. § Immateriális javak minősítése	9
10. § Tárgyi eszközök minősítésének általános szabályai.....	10
11. § Befektetett pénzügyi eszközök	13
12. § Készletek minősítése	14
13. § Értékpapírok minősítése	15
14. § Pénzeszközök minősítése.....	15
15. § Követelések minősítése	15
16. § Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások.....	17
17. § Aktív időbeli elhatárolások minősítése.....	17
18. § Saját tőke elemeinek minősítése.....	17
19. § Kötelezettségek minősítése.....	18
20. § Passzív időbeli elhatárolások minősítése.....	20
III. Az eszközök és források értékelésének részletes szabályai	21
21. § Bekerülési érték meghatározása	21
22. § Immateriális javak és tárgyi eszközök bekerülési értéke.....	22
23. § Gazdasági társaságban lévő tulajdonosi részesedés bekerülési értéke	23
24. § Készletek bekerülési értéke	24

25. §	Pénzeszközök bekerülési értéke	25
26. §	Követelések, követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke	25
27. §	Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke	26
28. §	Aktív időbeli elhatárolások bekerülési értéke.....	26
29. §	A saját tőke elemeinek bekerülési értéke.....	26
30. §	Kötelezettségek, kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke	27
31. §	A passzív időbeli elhatárolások bekerülési értéke	28
32. §	Bekerülési érték meghatározása egyéb gazdasági események esetében.....	28
33. §	Az értékcsökkenés elszámolási szabályai.....	29
34. §	Az értékvesztés elszámolási szabályai.....	29
35. §	Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai	32
36. §	Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai.....	32
IV.	A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése	33
37. §	Általános szabályok	33
38. §	Immateriális javak és tárgyi eszközök	33
39. §	Tartós részesedések	33
40. §	Készletek.....	33
41. §	Követelések.....	34
42. §	Pénzeszközök.....	34
43. §	Időbeli elhatárolások.....	34
44. §	Saját tőke	34
45. §	Kötelezettségek.....	34
V.	Záró rendelkezések, hatálybalépés dátuma, jóváhagyás.....	34
	Mellékletek.....	35
	1. számú melléklet Jogszabálygyűjtemény	36

I. Általános rész

1. § Bevezető rendelkezések

A Debreceni Egyetem (továbbiakban: Egyetem) Eszközök és források értékelési szabályzatát (továbbiakban: Szabályzat) az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Áhsz.) valamint, ahol az Áhsz. megengedi a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számviteli törvény), továbbá a Debreceni Egyetem Számviteli politikájában foglalt előírások alapján az alábbiak szerint határozom meg.

2. § Fogalmak

(1) **Minősítés:** döntés az adott eszköz befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.

(2) **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.

(3) **Bekerülési (beszerzési, előállítási) érték:** az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható, az Áhsz. 15-16 §-ban foglalt előírásai szerint megállapított együttes összege.

(4) **Piaci érték (szokásos piaci érték):** a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 9. pontja alapján határozható meg. A piaci érték az az ellenérték (a továbbiakban ideértve a kamatot is), amelyet független felek összehasonlítható körülmények esetén egymás között érvényesítenek, vagy érvényesítenének. Nem független felek között a szokásos piaci érték az az ellenérték (ár, kamat), amelyet

- a) független felek alkalmaznak az összehasonlítható termék, szolgáltatás értékesítésekor gazdaságilag összehasonlítható piacon (összehasonlító módszer); vagy
- b) a terméknek, szolgáltatásnak független fél felé, változatlan formában történő értékesítése során alkalmazott ellenértékből (árból) a viszonteladói költségek és a szokásos haszon levonásával határoznak meg (vizonteladási árak módszere); vagy
- c) a termék, a szolgáltatás szokásos haszonnal növelt közvetlen önköltségével határoznak meg (költség és jövedelem módszer); vagy
- d) független fél által az ügylet révén elért - megfelelő vetítési alapra (bevétel, költség, tárgyi eszközök és nem anyagi javak) vetített - ügyleti nyereség figyelembevételével állapítanak meg (ügyleti nyereségen alapuló módszer); vagy
- e) a nem független felek az ügyletből származó összevont nyereségnek gazdaságilag indokolható alapon olyan arányban történő felosztásával határoznak meg, ahogy független felek járnának el az ügyletben (nyereség-megosztásos módszer); vagy
- f) egyéb módszerrel állapítanak meg, ha a szokásos piaci érték az a)- e) pont szerinti módszerek egyikével sem határozható meg

azzal, hogy szokásos haszon az a haszon, amelyet összehasonlítható tevékenységet végző független felek összehasonlítható körülmények között elérnek. Továbbá tőzsdén nem forgalmazott részvény, valamint vagyoni betét, üzletrész és más hasonló, tagsági jogot megtestesítő vagyoni részesedés szokásos piaci értéke - ha a magánszemély ennek ellenkezőjét nem bizonyítja - a vagyoni részesedést kibocsátó jogi személynek, egyéb szervezetnek a

vagyon részesedés megszerzésének alapjául szolgáló szerződés megkötésének, jogügylet létrejöttének napján ismert, a beszámoló elfogadására jogosult szerve által már jóváhagyott beszámoló mérlegében kimutatott saját tőke összegéből a vagyoni részesedésre arányosan jutó rész. Növelve a kibocsátó jogi személy, egyéb szervezet olyan kötelezettségének összegével, amely a vagyoni részesedéshez kapcsolódó jóváhagyott osztalék, részesedés címén a vagyoni részesedés megszerzésekor még fennáll.

(5) **Könyv szerinti érték:** az egyedi eszköznek az Áhsz.- illetve ahol az Áhsz. megengedi- a Számviteli törvény szerint elszámolt értékcsökkenéssel, értékvesztéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés, illetve az értékvesztés visszairásával növelt bekerülési értéke.

(6) **Egységár:** egységnyi termék, vagy szolgáltatás pénzben kifejezett értéke.

(7) **Vételár, eladási ár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Számviteli törvény 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.

(8) **Kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök:** a kettőszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök.

(9) **Követelés:** az a jogszabályból, jogerős bírói végzésből, ítéletből vagy hatósági határozatból, szerződésből - ideértve a vásárolt és a térítés nélkül átvett követelést is - jogszerűen eredő fizetési igény, amelyet a kötelezett elismert és - ellenszolgáltatást is tartalmazó szerződés esetén - a másik fél már teljesített, ilyennek minősül a bevallás alapján megállapított közhatalmi bevételre irányuló, valamint az olyan követelés is, amelyet a kötelezett vitat, de jogszabály alapján azt a fellebbezésre vagy perindításra tekintet nélkül teljesítenie kell.

(10) **Kis összegű követelés:** a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott értékhatár alatti követelés.

(11) **Tartós:** tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

(12) **Más fizetési kötelezettség:** más fizetési kötelezettségnek a jogszabályon, jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható bírósági, hatósági döntésen, vagy más, a fizetési kötelezettség összegét vagy az összeg megállapításának módját, továbbá a felek valamennyi jogát és kötelezettségét megállapító kötelező előíráson alapuló fizetési kötelezettség minősül.

(13) Az ebben a fejezetben nem szereplő fogalmak esetén az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ávr.), valamint az Áhsz.-ben, illetve ahol az Áhsz. megengedi a Számviteli törvényben szereplő definíciókat, értelmezéseket kell figyelembe venni.

3. § A Szabályzat célja

(1) **A Szabályzat célja**, hogy meghatározza az Áhsz.- valamint ahol az Áhsz megengedi a-Számviteli törvény, és a kapcsolódó jogszabályi előírások, illetve az Egyetem Számviteli Politikájában rögzített előírásoknak megfelelően az Egyetem által alkalmazott az eszközök és források minősítésére és értékelésére vonatkozó döntéseket, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat.

(2) Ennek érdekében jelen Szabályzatban meghatározzuk az eszközök és források minősítése és értékelése során alkalmazott, a vonatkozó jogszabályi előírások által biztosított választási lehetőségek közül azokat, amelyek az Egyetem tevékenységének leginkább megfelelően biztosítják a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről a megbízható és valós képet bemutató éves költségvetési beszámoló összeállítását.

4. § A Szabályzat hatálya

(1) A szabályzat hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi szervezeti egységére, valamint az intézmény tulajdonában lévő, a rendelkezésére, használatára bocsátott, működését szolgáló eszközökre és azok forrására.

5. § A Szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személy kijelölése

(1) Az Áhsz. 50. § (1) bekezdése és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) 13/A. §-a, valamint az Egyetem Gazdálkodási Szabályzatának 8. § (2) m) pontja alapján a Kancellár felelős jelen Szabályzat összeállításáért, folyamatos karbantartásáért.

(2) A Szabályzat összeállításáért, elkészítéséért, valamint az abban foglalt előírások betartásáért a Kancellária Ügyrendjében meghatározottak szerint alakul a felelősség.

II. Az eszközök és források minősítése

(1) Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök vagy forgóeszközök közé sorolni. Ha az eszközök használata, rendeltetése megváltozik, azok besorolását, minősítését módosítani kell. Az eszközök és források általános besorolására, minősítésére az Áhsz. 10- 14. §-ban és az Egyetem Számviteli politikájának 11. §-ban foglalt előírásait kell alkalmazni.

(2) Az **eszközök minősítésére**, besorolására az alábbi esetekben kerül sor:

- a) az eszközök beszerzésekor;
- b) az eszköz használatának, rendeltetésének megváltozásakor;
- c) az év végi zárlati teendők kapcsán, a mérlegkészítéskor.

(3) Az Egyetem esetében az eszközök vásárlásának és nyilvántartásba vételének kezdeményezése a szervezeti egységek hatáskörébe tartozik, az eszközök minősítése az SAP rendszerben való rögzítéskor történik, figyelembe véve, hogy a szervezeti egységnél folyó tevékenységet éven belül, vagy hosszabb távon szolgálják.

6. § Általános besorolási szabályok

(1) Az Áhsz. a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és a nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök megkülönböztetéséhez mindössze egyetlen kritériumot határoz meg, amely szerint a kétféle eszközcsoport elválasztása a használati idő alapján történik. A használati idő meghatározását az Egyetem állapítja meg, és ez alapján sorolja be az egyes eszközöket a nemzeti vagyona tartozó befektetett, vagy a nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök közé.

(2) Az eszközöket, amelyeknek az a rendeltetése, hogy az Egyetem tevékenységét egy éven túl szolgálják a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök közé, amelyek éven belül elhasználódnak, azokat a nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök közé kell besorolni.

7. § Besorolási szempontok

(1) Az Egyetemnek az egyes eszközök nemzeti vagyona tartozó befektetett eszköznek, illetve nemzeti vagyona tartozó forgóeszköznek minősítésénél a következő központi előírásokat kell figyelembe vennie:

- a) nem lehet a mérlegben kimutatni a nemzeti vagyona ról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) bekezdés g) és h) pontja szerinti kulturális javakat és régészeti leleteket, ha azok bekerülési értéke nem állapítható meg. Nem tekinthető a bekerülési érték megállapíthatatlannak, ha 2014. január 1-jét követően a kulturális javak vásárlás vagy olyan térítés nélküli átvétel, csere útján váltak a nemzeti vagyona részévé, amely során az átadó annak nyilvántartási értékét közölte;
- b) az Egyetem az éves költségvetési beszámoló mérlegében a saját tulajdonában álló, a pénzügyi lízing keretében átvett és a vagyona kezelésbe kapott nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközöket és forgóeszközöket, - ideértve a jogszabályi vagy szerződéses feltételek teljesítése esetén a jövőben tulajdonába kerülő, de a tevékenység folytatásához már átvett eszközöket is -, a más tulajdonában álló tárgyi eszközökön végzett és át nem adott beruházások és felújítások aktivált értékét, valamint a beruházások és felújítások értékét mutatja ki;
- c) amennyiben az Egyetem a tulajdonában álló eszközre államháztartáson belüli szervezettel vagyona kezelői jogot létesített, az eszközt a mérlegében nem mutathatja ki;
- d) nem szerepeltethetők a mérlegben az Egyetem által bérbe vett, letétbe, bizományba, üzemeltetésre átvett, valamint az idegen tulajdonban lévő, a magánszféra együttműködésén alapuló (PPP) konstrukció alapján használt, értékkel rendelkező befektetett eszköznek minősülő eszközök, ezeket a 01. Befektetett eszközök számlacsoporton belül kell nyilvántartani;
- e) nem szerepeltethetőek a mérlegben és a 02. Készletek számlacsoportban kell nyilvántartani az értékkel rendelkező bérbe vett, letétbe és a bizományba átvett készletek;
- f) a bérbevett vagy használatra átvett eszközökön végzett beruházási és felújítási munkák értékét a befektetett eszközök között, az adott eszköznek megfelelő csoportnál kell kimutatni (Pl. a bérelt épületen végzett felújítási munka értékét az épületek eszközcsoporton belül kell aktiválni és egyedileg nyilvántartani);
- g) a tenyészállatokat a Számvetési törvény kötelezően – a tenyészedőtől függetlenül – a befektetett eszközök közé, a növendék-, hízó- és egyéb állatokat a forgóeszközök közé sorolja;
- h) a részesedések könyvekbe kerülésekor meg kell határozni az Egyetemnek, hogy azok befektetési, vagy forgatási célú eszköznek minősülnek-e.

8. § Az eszközök minősítési szempontjai

(1) A Számviteli törvény szerint az eszközök **minősítési** meghatározásának főbb szempontjai a használati idő meghatározásához:

- a) a minősítést eszközcsoportonként, illetve eszközönként kell végrehajtani;
- b) az állandóan ismétlődő eszközbeszerzéseknél vizsgálni kell az elhasználódás, selejtezés gyakoriságát;
- c) az azonos rendeltetésű eszközök a gyakorlatban történő használatuk alapján kerülhetnek egy költségvetési szerven belül a nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök és a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök közé is (Pl. a számítógép a gazdasági feladatok ellátása esetén a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök közé tartozik, de ugyanennél az intézménynél a számítógép, ha oktatási célt szolgál, – gyors, intenzív igénybevétel miatt – kerülhet az éven belül elhasználódó körbe, vagy könyv beszerzés esetén, attól függően, hogy tartósan, vagy éven belül szolgálja a tevékenységet, szintén kerülhet a befektetett vagy a forgóeszközök közé is).

(2) Az Egyetem az eszközök besorolásánál azok **rendeltetését, használatát** veszi alapul.

(3) Azokat az eszközöket, melyek az Egyetem oktató, kutató, betegellátó és egyéb az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységét tartósan, éven túl szolgálják, a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök közé kell sorolni.

(4) A **kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök** besorolásánál az alábbi szempontok érvényesülnek

- a) az Egyetem tevékenységét éven túl, tartósan szolgálják, de egyedi bekerülési értékük nem haladja meg a 200 ezer forint összeget;
- b) az Egyetem a kisértékű tárgyi eszközökről mennyiségi nyilvántartást vezet;
- c) az új, használatba nem vett kisértékű tárgyi eszközöket a mérlegben a beruházások között mutatja ki.

(5) A kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök esetében a 200 ezer forintos értékhatár az adott eszköz egyedi bekerülési értékére vonatkozik, melynek megállapítására jelen szabályzat 21. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

(6) Azokat az eszközöket, melyek az Egyetem tevékenységét csak egy folyamatban, illetve éven belül szolgálják, nem a tárgyi eszközök, hanem a készletek között kell kimutatni, illetve mennyiségben és értékben nyilvántartásba venni.

(7) Az eszközök minősítésénél minden esetben az idő tényezőt, a tartósságot és nem az értéket kell elsődlegesen figyelembe venni.

(8) Az Agrártudományi Központ speciális tevékenységéhez kapcsolódóan tangazdaságot, kutatóintézeteket, működtet, ezen belül állattenyésztési feladatot is végez. A Kancellária szervezetén belül működő ATK Gazdasági Iroda feladata gondoskodni a saját tenyésztésű és a vásárolt állatok értékeléséről, minősítéséről, átsorolásáról, nyilvántartásba vételéről a tenyészállatok esetében a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök, a növendék, hízó és egyéb állatok esetében a készletek között.

(9) Az eszközök rendeltetése használatuk során megváltozhat. A nemzeti vagyona tartozó befektetett tárgyi eszközök esetében előfordul az eredeti eszköz szétbontása, tartozék, alkotóelem leválasztása. A szervezeti egységek kezdeményezésére a nagy értékű tárgyi eszközökből kibontott önállóvá váló eszközök, amennyiben nem érik el a 200 ezer Ft értékhatárt a kisértékű tárgyi eszközök közé kell átvezetni.

(10) Az eszközök besorolási tevékenysége kapcsolódik az Egyetem vagyongazdálkodási, vagyonvédelmi feladatköréhez is. Biztosítani kell a tárgyi eszközök teljes körű nyilvántartását, az egyes szervezetek leltárfelelősségét, a kisértékű és nagyértékű tárgyi eszközök egyidejű leltározását, a **Leltározási és Leltárkészítési Szabályzat** előírásainak megfelelően.

(11) A letétbe, bizományba, üzemeltetésre átvett befektetett eszközöket a mérlegben értékkel nem szabad kimutatni, nyilvántartásuk a 0. számlaosztályban és az analitikus nyilvántartásban elkülönítetten történik. A nyilvántartásba vételnél azonban itt is az Egyetem egészére érvényes besorolási szempontokat kell figyelembe venni.

9. § Immateriális javak minősítése

(1) A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök között kell kimutatni az immateriális javakat.

(2) Az immateriális javak között a nem anyagi eszközöket, a vagyoni értékű jogokat (az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével) és a szellemi termékeket, továbbá az immateriális javak értékhelyesbítését kell kimutatni.

(3) Az immateriális javak közé kell besorolni az Egyetem tevékenységét tartósan- legalább egy éven túl szolgáló nem materiális eszközöket.

(4) Az immateriális javak között **vagyoni értékű jogként** azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

(5) Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat nem az immateriális javak, hanem a tárgyi eszközök, azon belül az az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok közé kell besorolni.

(6) **Szellemi termékek** közé sorolandók:

- a) az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, know-how, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név);
- b) a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: szoftvertermékek, műszaki tervek);
- c) a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak;

függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem.

(7) Az Egyetem az immateriális javak értékhelyesbítésének lehetőségével a Számviteli politikában megfogalmazott választása alapján nem él, ezért ilyen jogcímen nem mutathat ki értéket.

10. § Tárgyi eszközök minősítésének általános szabályai

- (1) A nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök között kell kimutatni a tárgyi eszközöket.
- (2) Azon materiális eszközök, melyek tartósan, egy évnél hosszabb ideig szolgálják az Egyetem szakmai és egyéb ellátási tevékenységét, a tárgyi eszközök közé kerülnek besorolásra.
- (3) A **tárgyi eszközökön** belül kell kimutatni
 - a) az ingatlanokat és a kapcsolódó vagyoni értékű jogokat;
 - b) a gépeket, berendezéseket, felszereléseket, járműveket;
 - c) a tenyészállatokat;
 - d) a beruházásokat, felújításokat; és
 - e) a tárgyi eszközök értékhelyesbítését.
- (4) Az **ingatlanok** között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a gazdálkodó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg. Az ingatlanok között kell kimutatni a bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházást, felújítást is.
- (5) Az **ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok** különösen: a földhasználat, a hasznélvezet és használat, a bérleti jog, a szolgalmi jog, az ingatlanok rendeltetésszerű használatához kapcsolódó - jogszabályban nevesített - hozzájárulások, díjak (víziközmű-fejlesztési hozzájárulás, villamos energia hálózati csatlakozási díj, gázhálózati csatlakozási díj) megfizetése alapján szerzett használati jog, valamint az ingatlanhoz kapcsolódó egyéb jogok.
- (6) A mérlegben a **gépek, berendezések, felszerelések, járművek** között kell kimutatni
 - a) a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, az Egyetem tevékenységét tartósan szolgáló - így különösen egészségügyi, oktatási, híradás-technikai, környezetvédelmi, kutatási célú számítás- és ügyvitel-technikai – eszközöket;
 - b) a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett forgalmi rendszámmal ellátott közúti járműveket, a vízi és légi személy- és áruszállító eszközöket; és
 - c) az a) és b) pont szerinti eszközökön végzett és aktivált beruházásokat, felújításokat.
- (7) A gépek, berendezések, felszerelések, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, az Egyetem tevékenységét közvetlenül szolgáló erőgépeket, erőművi berendezéseket, egyéb gépeket, berendezéseket, műszereket és szerszámokat, szállítóeszközöket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi- és légiközlekedési eszközöket, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházást, felújítást.
- (8) Itt kell kimutatni továbbá azokat a gépeket, berendezéseket, felszereléseket, járműveket, amelyek az Egyetem tevékenységét közvetetten szolgálják. Ilyenek különösen az egyéb üzemi (üzleti) gépek, berendezések, felszerelések, járművek, az irodai, igazgatási berendezések, felszerelések, az üzemkörön kívüli berendezések, felszerelések, járművek, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházás, felújítás.
- (9) **Tenyészállatok** között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható állati terméket) termelnek, és a tartási költségek ezen termékek értékesítése során megtérülnek, vagy az egyéb (igateljesítmény,

őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják az Egyetem tevékenységét.

(10) A tárgyi eszközök esetében lényeges a beruházás, felújítás, karbantartás fogalmának elkülönítése.

(11) A **beruházások** között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett, valamint a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggő munkák - még nem aktivált - bekerülési értékét.

(12) A **felújítások** között kell kimutatni a mérlegben szereplő és a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön végzett, az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenységek bekerülési értékét, amelyek mindenképpen azzal járnak, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll. Az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

(13) **Karbantartás** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi. A karbantartás értékét nem a tárgyi eszközök között kell kimutatni, nem növeli azok értékét, hanem költségként kell elszámolni.

(14) Mennyiségi növekedéssel járó épület-, építmény beruházást jelent:

- a) Az épületek létesítése, vásárlása;
- b) Technológiai célú vezetékek megépítése, hosszabbítása (pl.: elektromos vezeték, telefonhálózat kiépítése.);
- c) Utak, térburkolatok alapterületének növelése;
- d) Új kerítések, korlátok, oszlopok megépítése;
- e) Ebbe a körbe tartozik az épületek részleges vagy teljes újjáépítése, mely az épület lebontását és változatlan, vagy korszerűbb formában történő megépítését jelenti. Az épület részleges vagy teljes újjáépítését meg kell, hogy előzze az épület részleges, vagy teljes értékének a nyilvántartásból történő kivezetése, a részleges vagy teljes selejtezés;
- f) A mennyiségi növekedéssel járó beruházásokat az analitikus nyilvántartásban új leltári szám alatt kell felvenni;
- g) Részleges átépítés esetén a részleges selejtezés műszaki tartalmának és a selejtezés összegének a megállapítása a Műszaki és Beruházási Főosztály feladatkörébe tartozik.

(15) Mennyiségi növekedést nem eredményező épület beruházást jelent:

- a) A meglévő épület átalakítása, átépítése, ha ennek eredményeként az épület egészének vagy az épület egy részének funkciója, rendeltetése megváltozik;
- b) A meglévő épület bővítése, terjedelmének (alapterület, légtér) növelése;
- c) A meglévő épület kiegészítése, bővítése az épület használhatóságát, ellátását biztosító nem technológiai célú az épülettel egybe épített berendezésekkel (pl. épülettel egybe épített klíma berendezés);
- d) Fűtőkorszerűsítés;
- e) Meglévő tetőszerkezet átépítése, ha ez a tető légtérének megváltozásával jár együtt;
- f) Tereprendezési, területfeltöltési, közművesítés, park és kertépítési munka, amennyiben nem minősül önálló tárgyi eszköznek;
- g) A meglévő utak burkolatának megerősítése, átbocsátó képességének növelése.

(16) Gépek, berendezések, járművek esetében beruházásként kell értelmezni:

- a) *A mennyiségi növekedéssel járó gépi beruházást, amely*
 - új gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelések, műszerek, járművek és ezek kizárólagos tartozékainak (alkotóinak) a beszerzését, felszerelését működőképés állapotba hozatalát, a selejtezett eszközök pótlását;
 - több gépre, berendezésre, műszerre felszerelhető, cserélhető tartozékok beszerzését;
 - az épületen belüli, de alapvetően nem az épület használhatóságát, ellátását szolgáló technológiai rendeltetésszerű vezetékek, berendezések létesítését, vásárlását jelenti. A mennyiségi növekedéssel járó beruházásokat az analitikus nyilvántartásban új leltári szám alatt kell felvenni (pl.: Italautomata, mosogatógép, stb.).
- b) *A mennyiségi növekedéssel nem járó (csak értéknövelő) gépberuházást, amely*
 - meglévő tárgyi eszköz kiegészítése vagy bővítése további tartozékokkal;
 - minden korszerűsítés, átalakítás, mely során a tárgyi eszköz további műveletek, új feladatok elvégzésére válik alkalmassá, kapacitása növekszik, vagy eredeti rendeltetése megváltozik (a bővítésből eredő típusmódosulást az analitikus nyilvántartásokon keresztül kell vezetni);
 - használaton kívül lévő, üzemképtelen, 0-ig leírt gépek berendezések, felszerelések, járművek üzemképes állapotba hozása, működésre alkalmassá tétele.

(17) Gép-, jármű felújításnak kell minősíteni gépek, járművek esetében azt az általános helyreállítást, melynek eredményeként az eszköz működése, pontossága, teljesítőképessége, üzembiztonsága az eredeti állapotot megközelíti vagy eléri, illetve a felújítás keretében végrehajtott korszerűsítés következtében az eredetit akár meg is haladja. Felújításként kell elszámolni:

- a gépek, járművek elkopott fődarabjainak pótlását;
- a géppel együtt járó alkotóként kezelt tartozékok cseréje, ha a csere következtében a gép élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul;
- a rendkívüli esemény következtében elértéktelenedett gépek, járművek, üzemképes állapotba hozatalát a fődarabok, alkotórészek pótlásával.

(18) Az Egyetem a tárgyi eszközök értékhelyesbítésének lehetőségével a Számviteli politikában megfogalmazott választása alapján nem él, ezért ilyen jogcímen nem mutathat ki értéket.

11. § Befektetett pénzügyi eszközök

(1) A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök között kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközöket.

(2) Befektetett pénzügyi eszközök csoportjai:

- a) Tartós részesedés;
- b) Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír;
- c) Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése.

(3) Az Áht. 41. § (4) a) pontja alapján az Egyetem, mint költségvetési szerv, törvényben meghatározott kivétellel értékpapírt nem bocsáthat ki, nem szerezhethet meg. A tartós részesedések esetén az Nftv. 86. § enged kivételt ez alól, vagyis az Egyetem gazdálkodó szervezetet alapíthat, ezekben részesedést szerezhethet.

(4) A fentieknek megfelelően az Egyetem a befektetett pénzügyi eszközök között csak a tartós részesedéseket mutatja ki, értékpapírral nem rendelkezik.

(5) ¹A **tartós részesedések** között az olyan tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket) kell kimutatni, amelyeket abból a célból szereztek, hogy tartós jövedelemre (osztalékra, kamatra) tegyenek szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjenek el. A tartós részesedéseken belül el kell különíteni a tartós részesedéseket nem pénzügyi vállalkozásban, valamint az egyéb tartós részesedéseket.

(6) ²Tartós részesedésként kell kimutatni az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.) által tartós vagy ideiglenes jellegűnek minősített tulajdonrészeket. A Vtv. 29. § (5) bekezdése alapján a központi költségvetési szerv tartós részesedést csak akkor mutathat ki a könyveiben, ha törvény, a Vtv. 3. § (2a) bekezdése szerinti miniszteri rendelet, vagy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársasággal (a továbbiakban: MNV Zrt.) kötött vagyonkezelési szerződés alapján tulajdonosi jogokat gyakorol.

¹ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

² Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

(7) Az Egyetem tulajdonában lévő tartós részesedésekre a Számviteli politika 14. §-ban megfogalmazott előírásokat kell alkalmazni.

(8) ³

(9) A mérlegben a tartós részesedések nem pénzügyi vállalkozásban között kell kimutatnia az Egyetemnek a nem nonprofit, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény hatálya alá nem tartozó gazdasági társaságokban fennálló részesedéseket (tartós részesedések saját alapítású nem pénzügyi vállalkozásban).

(10) Az egyéb tartós részesedések között kell kimutatnia az Egyetemnek

- a) a nonprofit gazdasági társaságban fennálló tartós részesedéseket;
- b) más egyéb tartós részesedéseket.

(11) A nonprofit gazdasági társaságban fennálló részesedések között kell kimutatni az Egyetem nonprofit gazdasági társaságaiban fennálló részesedéseit, a más egyéb tartós részesedések között, a nem nonprofit, valamint azokat a részesedéseket, amelyek nem tartoznak a tartós részesedések nem pénzügyi vállalkozásban közé.

(12) Az Egyetem a befektetett pénzügyi eszközök érték helyesbítésének lehetőségével a Számviteli politikában megfogalmazott választása alapján nem él, ezért ilyen jogcímen nem mutathat ki értéket.

12. § Készletek minősítése

(1) A nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök között kell kimutatni a készleteket.

(2) **A készletek** azok az eszközök, amelyek az Egyetem tevékenységét csak egy folyamatban, illetve éven belül szolgálják.

(3) A készleteken belül kell kimutatni

- a) a vásárolt készleteket;
- b) az átsorolt, követelés fejében átvett készleteket;
- c) az egyéb készleteket;
- d) a befejezetlen termelést, félkész termékek, késztermékek értékét; és
- e) a növendék-, hízó és egyéb állatokat.

(4) A vásárolt készletek között kell kimutatni az anyagokat és az árukat.

(5) Az **anyagok** között kell kimutatni a tevékenységet legfeljebb egy évig szolgáló, de még használatba nem vett vásárolt, csere útján kapott, térítés nélkül átvett és a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor átvett anyagi eszközöket.

(6) Az **árúk** között kell kimutatni az olyan értékesítési céllal beszerzett anyagi eszközöket - ideértve a betétdíjas göngyölegeket is -, amelyek a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak, bár értékük változhat.

(7) Az **átsorolt, követelés fejében átvett készletek** között kell szerepeltetni az értékesítésre szánt eszközöket, így különösen a végelszámolási, felszámolási vagy vagyonrendezési eljárásból állami tulajdonba került eszközöket, az Áht. 100. §-a szerint követelés fejében átvett, értékesítendő eszközöket, valamint mindazon eszközöket, amelyeket az immateriális javak és

³ Hatályon kívül helyezte a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatálytalan 2016. január 1-jétől.

tárgyi eszközök közül értékesítés céljából átsoroltak. Kötelező az immateriális javak, tárgyi eszközök átsorolása, ha azokat a használatból kivonták, de az értékesítés három hónapnál hosszabb időszakot vesz igénybe.

(8) Az **egyéb készletek** között kell szerepeltetni az állami tartalékolási, intervenciós, védelmi és biztonsági célú készleteket.

(9) A **befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek** között az olyan saját előállítású anyagi eszközök költségeit kell kimutatni, amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, a feldolgozás valamely fázisában vannak, vagy amelyek feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre várnak.

(10) A **növendék-, hízó és egyéb állatok** között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a termelés (a tartás) költségei eredményeként növekednek, gyarapszik tömegük (súlyuk), függetlenül attól, hogy az Egyetem tevékenységet mennyi ideig szolgálják.

13. § Értékpapírok minősítése

(1) Az **értékpapírokon** belül kell kimutatni a nem tartós részesedéseket.

(2) A nem tartós részesedések között az olyan tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni, amelyeket egy éven belül értékesíteni szándékoznak. Az Egyetem a befektetett pénzügyi eszközök között csak tartós részesedéseket mutat ki, értékpapírral nem rendelkezik.

14. § Pénzeszközök minősítése

(1) A **pénzeszközök** között kell kimutatni a lekötött bankbetéteket, a pénztárákat, csekkeket, betétkönyveket, valamint a forintszámlákat és a devizaszámlákat.

(2) A lekötött bankbetéteken belül kell kimutatni a betét elhelyezésének évén túli lejáratú forint és deviza lekötött bankbetéteket és az éven belüli lejáratú forint és deviza lekötött bankbetéteket. Az Egyetem lekötött bankbetétekkel nem rendelkezik, ilyen jogcímen nem mutathat ki eszközt.

(3) A **pénztárak, csekkek, betétkönyvek** között kell kimutatni a forint- és valutapénztárakban kezelt készpénzt, valamint a csekkeket és az elektronikus pénzt.

(4) A **forintszámlák és a devizaszámlák** között kell a számlatulajdonosnak kimutatnia a Kincstárban és a Kincstáron kívül forintban és devizában vezetett fizetési és más bankszámlái - ideértve a Kincstár által az európai uniós vagy más nemzetközi forrásból finanszírozott támogatási programokhoz vagy más lebonyolítási, technikai feladatokhoz, illetve a finanszírozási bevételek és kiadások teljesítéséhez vezetett számlákat is - egyenlegét.

15. § Követelések minősítése

(1) A **követelések** között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott követeléseket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg vagy egyéb módon nem rendezték, törvényben meghatározott esetekben és módon el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták.

(2) A követeléseket költségvetési évben esedékes követelések és költségvetési évet követően esedékes követelések, ezen belül a költségvetési bevételek kiemelt előirányzatai és finanszírozási bevételek szerinti tagolásban kell kimutatni.

(3) Költségvetési évben esedékes követelésként kell nyilvántartani az olyan követeléseket, amelyek teljesítésének határnapja vagy a teljesítésére rendelkezésre álló határidő kezdő napja a követelés nyilvántartásba vételének vagy a nyitást követően a költségvetési évben esedékes

és költségvetési évet követően esedékes követelések közötti átvezetés, átsorolás évére esik. Más követelést költségvetési évet követően esedékes követelésként kell nyilvántartani.

(4) Nem lehet követelésként kimutatni az olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelést, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Idetartoznak különösen a kapott garanciák, kezességek harmadik felek tartozásaiért, valamint a kapott fedezetek, biztosítékok, zálogtárgyak, óvadékok és az opciós ügylet miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések. Nem lehet a követelések között szerepeltetni továbbá a követelést, ha azt a partner vitatja, nem ismeri el. Az ilyen követeléseket a 03. Független és biztos (jövőbeni) követelések közé kell átvezetni.

(5) Az el nem ismert követelések esetében gondoskodni kell azok jogosságának igazolásáról a rendelkezésre álló dokumentumok alapján és a behajtás érdekében a jogi lépések megtételéről, illetve amennyiben bebizonyosodik, hogy a követelés valóban nem jogos, akkor annak nyilvántartásából való törléséről.

(6) ⁴Nem lehet költségvetési évet követően esedékes követelést nyilvántartani az Áhsz. 15. számú mellékletében szereplő egységes rovatrend B813. Maradvány igénybevétele, B814. Államháztartáson belüli megelőlegezések, B816. Központi, irányító szervei támogatás rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon.

(7) A mérleg a követelések között tartalmazza a **követelés jellegű sajátos elszámolásokat** is.

(8) A követelés jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni

- a) az adott előlegeket az előleggel történő elszámolásig, visszatérítéséig, amelyek a vásárolt immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek és az igénybe vett szolgáltatások szállítójának előlegként megfizetett - általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegből, a foglalkoztatottnak adott illetmény-, munkabérelőlegekből, az utólagos elszámolásra adott más előlegekből, a teljesített túlfizetésekből, téves és visszajáró kifizetésekből - ideértve a visszatérítendő költségvetési kiadások összegét is -, valamint az adott előlegek értékvesztéséből és annak visszairásából származnak;
- b) a támogatás, ellátás továbbadása céljából más szervezet fizetési számlájára folyósított összegeket a folyósítónál a folyósított összeg felhasználásáig vagy visszatérítéséig;
- c) a más által beszédett, de más szervezetet megillető - bevételként e szervezetnél elszámolandó - összegeket a bevételt megillető szervezetnél a részére történő továbbutalásig, vagy - jogszabály felhatalmazása alapján - azok felhasználását követően az e szervezetnél kiadásként történő elszámolásáig;
- d) a folyósított, megelőlegezett társadalombiztosítási és családtámogatási ellátásokat a folyósítónál azok utólagos megtérítéséig;
- e) ⁵a gazdasági társaság alapítása, jegyzett tőkéjének emelése vagy más részesedés megszerzése során a ténylegesen átadott pénzeszközök és más eszközök értékét gazdasági társaság esetén a cégbírósági bejegyzés, más szervezet esetén a részesedésszerzés visszaigazolása időpontjáig;
- f) a letétre, megőrzésre, fedezetkezelésre átadott pénzeszközöket, valamint a szerződés megerősítésével, szerződésszegéssel kapcsolatban nem véglegesen adott pénzbiztosítékokat - így különösen foglaló, kötbér - az adott pénzeszköz visszaadásáig vagy kiadásként történő elszámolásáig.

⁴ Beiktatta a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

⁵ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

16. § Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások

(1) ⁶Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások között kell elszámolni, és a mérlegben ilyen elnevezéssel kimutatni

- a) a decemberben kifizetett december havi illetményeket, munkabéreket - ideértve az egyébként a K1101. Törvény szerinti illetmények, munkabérek rovaton elszámolandó más kifizetéseket is - a költségvetési évet követő év január hónapjáig; és
- b) az utalványok, bérletek és más hasonló, készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök beszerzését a foglalkoztatottak, ellátottak részére történő kiadásáig, támogatásként történő átadásáig, a hiányzó, megsemmisült, érvénytelenített utalványok, bérletek, és más hasonló készpénz- helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök állományból történő kivezetéséig.

17. § Aktív időbeli elhatárolások minősítése

(1) Az **aktív időbeli elhatárolásokon** belül kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolását, a költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolását és a halasztott ráfordításokat.

(2) Az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolása között az olyan járó eredményszemléletű bevételeket kell kimutatni, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el.

(3) A költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket kell kimutatni, amelyek költségként, ráfordításként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el.

(4) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség egyéb ráfordításként elszámolt megállapodás szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a megállapodás szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

18. § Saját tőke elemeinek minősítése

(1) A **saját tőkén belül** kell kimutatni a nemzeti vagyon induláskori értékét, a nemzeti vagyon változásait, az egyéb eszközök induláskori értékét, a felhalmozott eredményt, az eszközök értékhelyesbítésének forrását és a mérleg szerinti eredményt.

(2) A nemzeti vagyon induláskori értékeként a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását kell kimutatni. A nemzeti vagyon induláskori értéke csak törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet előírása alapján változhat.

(3) Az Egyetem esetében költségvetési szerv beolvadása, vagy az Egyetemből történő kiválása esetén változhat a nemzeti vagyon induláskori értéke.

(4) A nemzeti vagyon változásai között a 2014. január 1-jét követően a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök államháztartáson belüli vagyonkezelésbe vételét, tulajdonba vételét, törvény vagy kormányrendelet előírása alapján az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök meghatározott köre esetén a

⁶ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

bekerülési értékének újbóli megállapítása, vagy költségvetési szerv beolvadása, vagy az Egyetemből történő kiválása esetén történő változásokat kell kimutatni.

(5) Az egyéb eszközök induláskori értéke és változásaiként a 2014. január 1-jén meglévő – az Áhsz. 2014. január 1-jén hatályos rendelkezései szerint nem idegen - pénzeszközök forrását kell kimutatni.

(6) A felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. A mérleg sor a mérlegben negatív előjellel is szerepelhet.

(7) Az eszközök értékhelyesbítésének forrásaként az elszámolt értékhelyesbítés összegét kell kimutatni. Mivel az Egyetem a Számviteli politikában megfogalmazott választása alapján nem él az értékhelyesbítés lehetőségével, ezért ezen a jogcímen nem mutatható ki érték.

(8) A mérleg szerinti eredményt az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel egyezően kell szerepeltetni.

19. § Kötelezettségek minősítése

(1) A **kötelezettségek** között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg ki nem egyenlítették, el nem engedték vagy egyéb módon nem rendezték.

(2) A kötelezettségeket költségvetési évben esedékes kötelezettségek és költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek, ezen belül a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és finanszírozási kiadások szerinti tagolásban kell kimutatni.

(3) Költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként kell nyilvántartani az olyan kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket, amelyek teljesítésének határnapja vagy a teljesítésére rendelkezésre álló határidő kezdő napja a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartásba vételének vagy a nyitást követően a költségvetési évben esedékes és költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek, más fizetési kötelezettségek közötti átvezetés, átsorolás évére esik. Más kötelezettségvállalást, más fizetési kötelezettséget költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként kell nyilvántartani.

(4) A kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek esetén annak összegét - a teljesítés határnapjára, határidejére tekintettel - meg kell osztani költségvetési évben esedékes és költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek között határozatlan idejű vagy a költségvetési évet követő év június 30-át követő időpontra is fizetési kötelezettséget tartalmazó határozott idejű fizetési kötelezettség (több év előirányzatait terhelő kötelezettségvállalás) esetén.

(5) Nem lehet kötelezettségként szerepeltetni az olyan - általában - harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettséget, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. A függő kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó függő kötelezettségek. A pénzeszközre vonatkozó függő kötelezettségek közé tartoznak különösen: a kezességvállalási, a garanciavállalási, a váltókezesi kötelezettség, az opciós ügyletekkel, a nem valódi penziós ügyletekkel, a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettségek. Az egyéb eszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen a fedezetként, biztosítékként, óvadékként felajánlott (szolgáló) vagyontárgyak és az opciós ügylet miatti egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek. Nem lehet a kötelezettségek között szerepeltetni továbbá a kötelezettséget, ha azt az Egyetem vitatja, nem ismeri el. Az ilyen kötelezettségeket a 04. Függő kötelezettségek közé kell átvezetni.

(6) Az el nem ismert kötelezettségek esetében gondoskodni kell a partner értesítéséről, a kötelezettségként el nem ismerés okairól, illetve amennyiben bebizonyosodik, hogy a kötelezettség valóban nem jogos, akkor annak nyilvántartásokból való törléséről.

(7) Az Egyetem költségvetési évi kiadási előirányzatai terhére vállalt kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket teljes összegükben költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként kell nyilvántartani, ha az abból származó valamennyi kifizetés a költségvetési évet követő év június 30-áig megtörténik.

(8) A mérleg a kötelezettségek között tartalmazza a **kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat** is.

(9) A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni

- a) a kapott előlegeket az előleggel történő elszámolásig, visszatérítéséig, amelyek a kapott túlfizetésekből, a téves és visszajáró befizetésekből - ideértve a visszatérítendő költségvetési bevételeket is -, valamint az egyéb kapott előlegekből - így különösen a termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás során a vevőktől kapott, általános forgalmi adót nem tartalmazó előlegekből, valamint az utólagos elszámolásra átvett pénzeszközökből - állnak;
- b) a támogatás továbbadása céljából más szervezet fizetési számlájára folyósított összegeket a fogadó szervezetnél a folyósított összeg felhasználásáig vagy visszatérítéséig;
- c) a más által beszédett, de más szervezetet megillető - bevételként e szervezetnél elszámolandó - összegeket a bevételt beszédő szervezetnél a jogosult részére történő továbbutalásig, vagy - jogszabály felhatalmazása alapján - azok felhasználásáig;
- d) ⁷a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközökkel kapcsolatos kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat, ezen belül a vagyonkezelésbe vett eszközökkel kapcsolatos visszapótlási kötelezettséget a vagyonkezelőnél a visszapótlási kötelezettség megszűnéséig vagy pénzben történő teljesítésének megállapításáig, valamint a gazdasági társaságok alapítása, jegyzett tőkéjének emelése során a létesítő okiratban vagy annak módosításában szerepeltetett, de a társaság rendelkezésére még nem bocsátott nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokat az átadás időpontjáig;
- e) a letételre, megőrzésre, fedezetkezelésre átvett pénzeszközöket, valamint a szerződés megerősítésével, szerződésszegéssel kapcsolatban nem véglegesen kapott pénzbiztosítékokat - így különösen foglaló, kötbér - a kapott pénzeszköz visszaadásáig vagy bevételként történő elszámolásáig;
- f) az egyéb sajátos kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat, ezen belül a nemzetközi támogatási programok pénzeszközeiként az Európai Unió költségvetéséből közvetlenül kapott támogatás, még fel nem használt pénzeszközeit, és az Európai Uniótól vagy más nemzetközi szervezetektől érkező olyan támogatásokat, amelyek végső kedvezményezettje valamely államháztartáson kívüli szervezet, személy, és a költségvetésben bevételként és kiadásként nincsenek megtervezve.

⁷ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

20. § Passzív időbeli elhatárolások minősítése

(1) A **passzív időbeli elhatárolásokon** belül kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolását, a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolását és a halasztott eredményszemléletű bevételeket.

(2) A mérlegben az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtt a pénzügyi számvitelben elszámolt olyan eredményszemléletű bevételeket kell kimutatni, amelyek a mérleg fordulónapja utáni időszak eredményszemléletű bevételét képezik. Az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása között kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, az egységes rovatrend B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről és B65. Egyéb működési célú átvett pénzeszközök rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből a költségvetési évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

(3) A költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő olyan költségeket, ráfordításokat kell kimutatni, amelyek csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merülnek fel, kerülnek számlázásra. Az elhatárolást a mérleg fordulónapját követően az elhatárolás alapját képező számla, bizonylat beérkezését követően meg kell szüntetni.

(4) A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni az egyéb eredményszemléletű bevételként vagy a pénzügyi műveletek eredményszemléletű bevételeként elszámolt

- a) a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételei jogcímen - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét;
- b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében);
- c) térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét.

(5) A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni. Meg kell szüntetni a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételhez kapcsolódóan kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetésekor is.

III. Az eszközök és források értékelésének részletes szabályai

- (1) Az eszközök és források **értékelési szabályainak** kialakításánál meg kell határozni:
 - a) az eszközök bekerülési értékének tartalmát;
 - b) az immateriális javak és tárgyi eszközök terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének elszámolására vonatkozó előírásokat, a terven felüli értékcsökkenés visszairásának szabályait;
 - c) az eszközök értékvesztésének elszámolására és visszairására vonatkozó szabályokat;
 - d) az eszközök, források mérlegtételeinek meghatározásánál alkalmazott értékeket.
- (2) Az alábbiakban az Egyetem által alkalmazott szabályok kerülnek rögzítésre.

21. § Bekerülési érték meghatározása

- (1) Az eszközök minősítését követően meg kell állapítani azok **bekerülési értékét**, azt az értéket, amelyen felvételre kerülnek az Egyetem Áhsz. szabályai szerint vezetett nyilvántartásaiba, és amelyen kimutatásra kerülnek az Egyetem éves költségvetési beszámolójában. A bekerülési érték megállapítására az alábbiakban részletezett előírásokat kell alkalmazni.
- (2) Az eszközök bekerülési értékét szükséges megállapítani az eszközök beszerzésekor, használatának, rendeltetésének megváltozásakor.
- (3) A **bekerülési érték részét képező tételeket** a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.
- (4) Az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.
- (5) Ha az Áhsz. a bekerülési értéket az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegében határozza meg, a bekerülési értéket nem módosítja a teljesítéskor realizált árfolyamnyereség miatt a végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség csökkentése.
- (6) Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, készleteket csoportosan is nyilván lehet tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön,

csopontonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

22. § Immateriális javak és tárgyi eszközök bekerülési értéke

(1) A **vásárolt immateriális javak** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

(2) A **vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

(3) A **saját előállítású immateriális javak**, illetve a saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett **tárgyi eszközök**, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák esetén a beruházás, felújítás bekerülési értéke a Számviteli törvény 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

A Számviteli törvény 51. §-a alapján az **eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét** képezik az eszköz előállítása során közvetlenül felmerült költségek, amelyek

- a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
- b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak; továbbá
- c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

(együttesen: közvetlen önköltség).

(4) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített **szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét** azok a költségek képezik, amelyek

- a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek;
- b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak; továbbá
- c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

(együttesen: közvetlen önköltség).

(5) Az **előállítási költségek között kell** elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

(6) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

(7) Az **idegen vállalkozó által előállított**, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

(8) A **használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével**, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke a bővített, megváltozott rendeltetésű, átalakított, megnövelt élettartalmú, teljesítőképességű eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

(9) A **már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák** esetén a felújítás bekerülési értéke az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

(10) Az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

(11) Az eredeti eszköz szétbontása, tartozék, alkotóelem leválasztása esetén az eszköz értékét, amennyiben a kibontott eszköz bekerülési értéke az Egyetem nyilvántartásai alapján meghatározható, akkor az abban szereplő aktuális nettó érték, amennyiben nem határozható meg akkor a Beszerzési Osztály által megadott piaci érték a kibontott eszköz bekerülési értéke.

(12) Nem része az immateriális javak és tárgyi eszközök bekerülési értékének az előzetesen felszámított általános forgalmi adó, függetlenül attól, hogy az Egyetemen levonási joga keletkezik-e vagy sem.

23. § Gazdasági társaságban lévő tulajdonosi részesedés bekerülési értéke

(1) A **gazdasági társaságban való részesedés** bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az alábbiakban részletezettek szerint kell meghatározni. Alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

(2) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a vásárláskor a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vételár).

(3) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

(4) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

(5) Gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyommérlege szerinti - saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyommérlege szerinti saját tőke összege).

(6) Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyommérlege szerinti - saját tőke összege.

24. § Készletek bekerülési értéke

(1) Az Egyetem tevékenységének folytatásához rendelkezik

- a) vásárolt készletekkel;
- b) saját termelésű készletekkel.

(2) Termelő tevékenysége során saját termelésű készleteket állít elő, úgymint

- a) mezőgazdasági terményeket;
- b) növendék és hízóállatokat;
- c) egyéb készleteket (pl.: jegyzet).

(3) A vásárolt készleteket bekerülési (beszerzési) értéken, a saját előállítású készleteket előállítási értéken kell értékelni.

(4) ⁸A **vásárolt készleteken** belül a vásárolt anyagok bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és - a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan - a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz, a vásárolt áruk bekerülési értéke a K313. Árubeszerzés rovatához kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

(5) A **befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok** bekerülési értéke a Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték. Saját termelésű készleteknél befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állatok) előállítási érték a közvetlen önköltség, vagy az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. Az Egyetem a saját termelésű készletek előállítási értékének meghatározására a közvetlen önköltséget veszi alapul. A közvetlen önköltség az Egyetem

⁸ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

Önköltségszámítási szabályzata szerinti utókalkulációval meghatározott vagy norma szerinti közvetlen önköltség lehet. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható.

(6) Az Agrártudományi Központ esetében speciális a **mezőgazdasági tevékenység** vonatkozásában a befejezetlen termelés nyilvántartása és év végi értékelése. Év közben elkülönített nyilvántartás alapján történik a felmerülő kiadások gyűjtése, majd év végén a tényleges megállapított önköltségen kerül a befejezetlen termelés a könyvekben rögzítésre.

(7) A készleteket az analitikus nyilvántartásban készletféleségenként, egyedileg kell nyilvántartani és értékelni.

(8) Csoportos nyilvántartás ott alkalmazható, ahol a készlet fajták a tárolás során szükségszerűen keverednek.

(9) Csoportos nyilvántartásnál követelmény, hogy

- a) a készletek azonos felhasználási célt szolgáljanak;
- b) egymással helyettesíthetők legyenek;
- c) beszerzési egységáruk jelentősen ne térjen el.

25. § Pénzeszközök bekerülési értéke

(1) A **forint pénzeszközök** bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

(2) Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

26. § Követelések, követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

(1) ⁹A forintban kifizetett **követelés jellegű sajátos elszámolások** bekerülési értéke a (3)- (7) bekezdésekben meghatározott, az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg, a valutapénztárból, devizaszámláról kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke. A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a **követelések** bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

(2) Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

⁹ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

(3) A továbbadási célból folyósított támogatások, ellátások bekerülési értéke a folyósított, jóváírt összeg.

(4) A folyósított, megelőlegezett társadalombiztosítási és családtámogatási ellátások bekerülési értéke a folyósított, átutalt összeg.

(5) Gazdasági társaság alapítása, jegyzett tőkéjének emelése esetén a társaságnak ténylegesen átadott eszköz bekerülési értéke az átadott pénzeszköz értéke, vagy apport esetén az átadott eszköz könyv szerinti értéke.

(6) A letételre, megőrzésre, fedezetkezelésre átadott pénzeszközök, biztosítékok bekerülési értéke az átadott pénzeszköz értéke, vagy az átadott eszköz jelen szabályzat szerint meghatározott bekerülési értéke.

27. § Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke

(1) ¹⁰A forintban kifizetett **egyéb sajátos eszközoldali elszámolások** bekerülési értéke a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott, az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg, a valutapénztárból, devizaszámláról egyéb sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke.

(2) A december havi illetmények, munkabérek bekerülési értéke a számfejtett, a december hónapban a dolgozóknak megfizetett összeg.

(3) Az utalványok, bérletek és más hasonló, készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök bekerülési értéke a szállítónak megfizetett összeg.

28. § Aktív időbeli elhatárolások bekerülési értéke

(1) Az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolása bekerülési értéke az olyan járó eredményszemléletű bevételek értéke, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el.

(2) A költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása bekerülési értéke a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan költségek, ráfordítások értéke, amelyek csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el.

(3) A halasztott ráfordítások bekerülési értéke az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség egyéb ráfordításként elszámolt megállapodás szerinti összege.

29. § A saját tőke elemeinek bekerülési értéke

(1) A nemzeti vagyon induláskori értékeként a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását kell kimutatni.

(2) Költségvetési szerv beolvadása esetén a bekerülési érték a beolvadó költségvetési szerv záró mérlegében ilyen címen kimutatott összeg, vagy az Egyetemből történő kiválása esetén a kiváló költségvetési szervre jutó nemzeti vagyon induláskori értéke.

(3) A nemzeti vagyon változásai bekerülési értéke a 2014. január 1-jét követően a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök államháztartáson belüli vagyonkezelésbe vétele esetén a vagyonkezelési szerződésben meghatározott érték, vagy az

¹⁰ Beiktatta a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

átadó által közölt érték. Tulajdonba vétele esetén az átadó által közölt érték. Törvény vagy kormányrendelet előírása alapján az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök esetén a jogszabályban meghatározott érték, vagy a koncessziós- vagyonkezelési szerződésben meghatározott érték. A bekerülési értékének újbóli megállapítása esetén a jelen szabályzatban, valamint az Áhsz. előírásai szerint megállapított bekerülési érték. Költségvetési szerv beolvadása esetén a beolvadó költségvetési szerv záró mérlegében szereplő érték, az Egyetemből történő kiválása esetén a kiváló költségvetési szervre jutó érték.

(4) Az egyéb eszközök induláskori értéke és változásai bekerülési értéke a 2014. január 1-jén meglévő – az Áhsz. 2014. január 1-jén hatályos rendelkezései szerint nem idegen - pénzeszközök forrása.

(5) A felhalmozott eredmény bekerülési értéke az előző költségvetési évek mérleg szerinti eredményének a felhalmozott eredménybe átvezetett értéke.

(6) A mérleg szerinti eredmény bekerülési értéke az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeg, vagy ha a mérleg szerinti eredmény évközi megállapítása szükséges, akkor az eredményszemléletű bevételek költséggel, ráfordításokkal csökkentett összege.

30. § Kötelezettségek, kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

(1) ¹¹A **kötelezettségek** bekerülési értéke- a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével- az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege. A forintban kapott **kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke** az átutalt, megfizetett, (2)-(6) bekezdésekben meghatározott - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutában, devizában kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintban kapott devizát, amelynél a ténylegesen kapott forintérték alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

(2) A **kapott előlegek** bekerülési értéke az átutalt, megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

(3) A **más szervezetet megillető bevételek** bekerülési értéke a megfizetett, átutalt összeg.

(4) ¹²A **nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközökkel kapcsolatos egyes kötelezettség jellegű sajátos elszámolások** bekerülési értéke a jogszabályban vagy a vagyonkezelési szerződésben meghatározott visszapótlási kötelezettség értéke.

(5) A **letétre, megőrzésre fedezetkezelésre átvett pénzeszközök, biztosítékok** bekerülési értéke az átvett pénzeszköz értéke, vagy az átvett eszköz jelen szabályzat szerint meghatározott bekerülési értéke.

(6) A **nemzetközi támogatási programok pénzeszközei** bekerülési értéke a még fel nem használt pénzeszközök, és az Európai Uniótól vagy más nemzetközi szervezetektől érkező olyan támogatások értéke, amelyek végső kedvezményezettje valamely államháztartáson kívüli szervezet, személy, és a költségvetésben bevételként és kiadásként nincsenek megtervezve, egyezően a pénzeszközök között ilyen címen kimutatott fizetési számlák egyenlegével.

¹¹ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

¹² Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

31. § A passzív időbeli elhatárolások bekerülési értéke

(1) A mérlegben az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása bekerülési értéke a mérleg fordulónapja előtt a pénzügyi számvitelben elszámolt olyan eredményszemléletű bevételek értéke, amelyek a mérleg fordulónapja utáni időszak eredményszemléletű bevételét képezik.

(2) A költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása bekerülési értéke a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő olyan költségek, ráfordítások értéke, amelyek csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merülnek fel, kerülnek számlázásra.

(3) A halasztott bevételek bekerülési értéke a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételei jogcímen - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összege. Elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összeg, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik. Térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszköz piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értéke.

32. § Bekerülési érték meghatározása egyéb gazdasági események esetében

(1) A **követelés fejében átvett** eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

(2) A **cseré útján beszerzett** eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

(3) A **térítés nélkül** (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

(4) A **részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének megghiúsulása miatt később visszavett**, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz - az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített - piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

(5) A **vagyonkezelésbe vett eszközök** – ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

(6) **Importbeszerzés** esetén, ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

33. § Az értékcsökkenés elszámolási szabályai

(1) Az Áhsz. 17. § (1) bekezdése alapján az immateriális javak, tárgyi eszközök után **terv szerinti értékcsökkenést** kell elszámolni. Az immateriális javak, tárgyi eszközök értékcsökkenésére, az alkalmazott leírási kulcsokra az Egyetem Számviteli Politikájának 13. §-ban meghatározott előírásokat kell alkalmazni.

(2) Az Áhsz. 17. § (5) bekezdése alapján, **terven felüli értékcsökkenést** kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) az Egyetem tevékenységének változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- b) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

(3) A terven felüli értékcsökkenés elszámolására a Számviteli Politika 13. §-ban meghatározottakat kell alkalmazni.

34. § Az értékvesztés elszámolási szabályai

(1) Az óvatosság elvének érvényesülése érdekében a készletek, a követelések, a nem Kincstárban vezetett pénzeszköz számlák és a gazdasági társaságban lévő részesedések után értékvesztést kell elszámolni az alábbi esetekben.

(2) Ha a **vásárolt készlet** (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(3) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni továbbá, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését - a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

(4) Az értékvesztés összege a - fajlagosan kis értékű - készleteknél az Egyetem által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

(5) Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az értékvesztés elszámolása előtti bekerülési értéket.

(6) A **követelések** minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a

hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbséget összegében, ha ez a különbséget tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(7) Az értékvesztések elszámolása a követelés esedékességi dátuma alapján történik, amennyiben nem áll rendelkezésre olyan információ, amely az értékvesztés elszámolását indokolatlanná teszi- az alábbiak szerint:

- a) az egy évet (365 napot) meghaladóan lejárt követelések esetén az Egyetem 50% értékvesztést számol el;
- b) a 730 napot meghaladóan lejárt követelések esetén 100% értékvesztést számol el az Egyetem.

(8) ¹³A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével is meghatározható. Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett kis összegű követelések után kell meghatározni és annak az előző negyedévi állományához mért különbséget - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszairásaként kell elszámolni.

(9) Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszédés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

(10)A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.

(11) Amennyiben a követelés minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi értékét.

(12) Az Áht. 97. §-ban foglaltak alapján az Egyetem követeléséről lemondani csak törvényben meghatározott esetekben és módon lehet.

(13) Behajthatatlan a követelés,

- a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi. Nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik;
- b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett;
- c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet;
- d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet;

¹³ Módosította a 28/2016. (XII.15.) sz. szenátusi határozat; hatályos 2016. január 1-jétől.

- e) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet;
- f) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült;
- g) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében - az olyan követelés, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással vagy a végrehajtással kapcsolatos ráfordítások nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével; és
- h) az olyan követelés, amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel.

(14) A behajthatatlannak minősített követelés a Különféle egyéb ráfordítások között kerül leírásra.

(15) Behajthatatlan követelés leírása esetén a behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. **A behajthatatlan követelés leírása nem minősül a követelés elengedésének.**

(16) A behajthatatlannak minősített követelésekre kapott összeget az eredeti követeléssel azonos nyilvántartási számlán kell nyilvántartásba venni. Ha a követelésre korábban értékvesztést számoltak el, a követelés nyilvántartott értékét meghaladóan realizált összeget az eredeti követeléssel azonos nyilvántartási számlán kell nyilvántartásba venni.

(17) A pénzeszközöknél az értékvesztést akkor kell alkalmazni, ha az adott pénzeszköz számlát vezető hitelintézet a számlán lévő összeget nem tudja az Egyetemnek maradéktalanul a rendelkezésére bocsátani. Nem lehet értékvesztést elszámolni a Magyar Államkincstár által vezetett fizetési számlák esetében.

(18) **A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél** - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

(19) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a) a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját;
- b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget;
- c) a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintértéket.

(20) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a részesedés értékvesztés elszámolása előtti eredeti beszerzési értéket.

(21) A külföldi pénzügyi értékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél az értékvesztés összegét, illetve az értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai között, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként elszámolni. Ezt követően kell az árfolyamváltozás hatását megállapítani.

(22) A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer forintot.

(23) Az értékvesztések elszámolásának indokoltságát legalább negyedévente kell vizsgálni, és legkésőbb a negyedéves zárlat időpontjáig vagy az értékvesztésre okot adó tény, körülmény felmerülését, bekövetkezését követően haladéktalanul kell a könyvviteli számlákon elszámolni.

(24) Az értékvesztéseket minden esetben dokumentálni szükséges (pl. felszámolási eljárás, végelszámolási eljárás, végrehajtás folyamatáról nyert információk).

35. § Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

(1) Az Áhsz. 19. § (1) bekezdése alapján az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására az alábbiakban is részletezett, a Számviteli törvény 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

(2) Ha az előzőekben bemutatott elszámolt terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés miatt az érintett eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés-elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, a leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével). Az eszközt a piaci értékére, de legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb eredményszemléletű bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszairás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszairását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

(3) Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb eredményszemléletű bevételekkel szemben, a részesedések értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét. A különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételkor számításba vett értékéig – a bekerülési érték összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig – kell növelni (visszairás összege). A visszairás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

36. § Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai

(1) A külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek bekerülési értékének meghatározása során a Számviteli politika 15. §-ban meghatározott árfolyamot, a devizás tételek év végi értékelésére a 16. § előírásait kell alkalmazni.

IV. A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése

37. § Általános szabályok

(1) A mérlegtételek értékelésének általános szabályaira a Számviteli törvény 46. §-át kell alkalmazni. Ennek megfelelően

- a) az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve az Egyetem tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn;
- b) az előző költségvetési év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell;
- c) az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a törvényben szabályozott esetek kivételével – egyedenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható;
- d) a mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

(2) Az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a mérlegben szereplő eszközöket és forrásokat. A leltározást az Egyetem Leltározási és Leltárkészítési Szabályzata alapján kell elvégezni.

38. § Immateriális javak és tárgyi eszközök

(1) A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

39. § Tartós részesedések

(1) A mérlegben a részesedéseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

40. § Készletek

(1) A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

(2) A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó- és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

41. § Követelések

(1) A mérlegben a követeléseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

42. § Pénzeszközök

(1) A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

43. § Időbeli elhatárolások

(1) Az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

44. § Saját tőke

(1) A saját tőkébe tartozó forrásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

45. § Kötelezettségek

(1) A kötelezettségeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

V. Záró rendelkezések, hatálybalépés dátuma, jóváhagyás

(1) Az Egyetem Eszközök és források értékelési szabályzatát a Szenátus 2016. december 15. napján hozott 28/2016. (XII. 15.) számú határozatával jóváhagyta.

(2) A szabályzatban foglalt előírásokat visszamenőlegesen 2016. január 1-től kell alkalmazni.

(3) A szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg a korábban érvényben volt szabályzat hatályát veszti.

(4) A Szenátus felhatalmazza a Kancellárt, hogy a jogszabályi változásból adódó értelemszerű és szükségszerű módosításokat a szabályzatán keresztül vezesse.

Debrecen, 2016. december 15.

.....

Prof. Dr. Bács Zoltán
kancellár

Mellékletek

Jogszabálygyűjtemény

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról (Nftv.)

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról

2011. évi CXCIIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról (Gst.)

2007. évi CVI. törvény az állami vagyonról (Vtv.)

2000. évi C. törvény a számvitelről (Számviteli törvény)

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (Szja.)

368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.)

4/2013. (I.11.) Kormányrendelet az államháztartás számviteléről (Áhsz.)

38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról